

МІСЦЕ І РОЛЬ РЕКРЕАЦІЇ В ТУРИЗМІ

А. В. Короткий, спеціальність Туризм, студент групи Т-61м

А. О. Пантелеймоненко, д. е. н., професор, професор кафедри туристичного та готельного бізнесу – науковий керівник
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Активний відпочинок або рекреація – це різновекторна галузь, витрати на яку в окремих країнах світу становлять сотні мільярдів доларів на рік. Ця галузь генерує мільйони робочих місць у галузі виробництва, торгівлі та сфері обслуговування. Майже 50 відсотків американців називають себе «люди на відкритому повітрі» [3, с. 226]. Вони так само, як і громадяни інших країн світу користуються великою різноманітністю заходів, щоб додавати приємні хвилини хвилювання до свого життя, весело провести час із сім'єю та друзями, бути на самотні з природою, відчувати її красу. Залучення рекреаційних можливостей на території тієї чи іншої країни є одним із чинників зростання подорожей, а також збільшення кількості міжнародних візитів. Відкриті пригодницькі подорожі набирають популярності серед професіоналів. Люди шукають більш якісні послуги та зручності в активному відпочинку.

Згідно одного з найбільш вдалих, на наш погляд, визначення – «рекреація, активний відпочинок (від лат. recreatio – відпочинок) – це система заходів, пов'язана з використанням вільного часу людей для їх оздоровчої, культурно-ознайомчої і спортивної діяльності на спеціалізованих територіях, що розміщені поза їх постійним помешканням» [2]. Рекреація притаманна всім видам відпочинку. Вона передбачає відновлення здоров'я і працездатності шляхом відпочинку на лоні природи, чи під час туристичної поїздки з відвіданням національних парків, архітектурних пам'яток, музеїв тощо [2].

Рекреація – необхідна умова життя людини, засіб компенсації напруження. Відтворення працездатності населення є відносно новою сферою міждисциплінарних досліджень (економічних, географічних, соціологічних, математичних, медичних та інших). Категорія «рекреація» отримала найбільш широке поширення в регіональній економіці. У науковій літературі трапляється різне трактування цього терміну. Зокрема, ототожнення поняття «рекреація» з поняттям «оздоровлення», інші – з по-

няттям «відпочинок». Крім цього, термін використовується для характеристики галузі національного господарства, пов'язаної з освоєнням території для відпочинку, лікування (реабілітації) і туризму, скерованої на розвиток, відпочинок і оздоровлення, вдосконалення і розвиток особистості [1, с. 65]. Проте, на жаль, поки що не існує законодавчого визначення терміна «рекреація».

«Рекреація» як наукове поняття використовується з 1960 років у спеціальній літературі на фізіологічну, медичну, соціально-економічну, архітектурно-будівельну та іншу тематику, коли мова йде про відпочинок населення. В спеціальній літературі під рекреацією передусім розуміють явища та процеси пов'язані з відновленням сил та лікуванням. Термін «recreation and turism» розуміють як «активний відпочинок та туризм», рекреаційний туризм. Цілком справедливо застосовувати термін «рекреаційний туризм», адже рекреація та дозвілля тісно пов'язані з туризмом (рис. 1).

Рисунок 1 – Схематичне подання взаємозв'язку між дозвіллям, рекреацією (активним відпочинком) та туризмом за С. Вільямсом

Джерело: [4, с. 12].

С. Вільямс вважає, що активний відпочинок є дуже важливою частиною у визначенні різних видів туризму, тому в його типології туризму серед інших видів туризму він відокремлює рекреаційний туризм як особливу форму туризму.

Рекреація (активний відпочинок) входить до поняття туризм. Воно може бути ширшим і вужчим залежно від контексту, в

якому використовується. Залежно від типу туризму, активний відпочинок (рекреація) може бути як первинною, так і вторинною діяльністю, під час подорожі. Ч. Гольднер та Дж. Брент Річі, класифікують відповідно до основної мети туристів та відповідно до первинної й вторинної діяльності туристів [3, с. 11]. На думку цих авторів, основною метою поїздки може бути: бізнес, відвідування родичів та друзів, інші приватні справи та, звичайно, задоволення, насолода та відпочинок. Згідно з цим поділом у туристів, які подорожують заради задоволення, відпочинок – це первинна туристична активність, а в туристів, які подорожують для бізнесу, відпочинок відбувається як вторинна туристична активність.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що рекреація тісно пов'язана з туризмом, і є його невід'ємною частиною. Тому абсолютно доцільним є використання терміна «рекреаційний туризм».

Список використаних джерел

1. Дяченко Л. І. Поняття рекреації та її роль у соціально-економічному розвитку регіону / Дяченко Л. І. // Науковий вісник. Національний лісотехнічний університет України. – 2007. – Вип. 17.6. – С. 64–69.
2. Рекреація [Електронний ресурс] // Вікіпедія (Вільна енциклопедія). – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Рекреація>. – Назва з екрана.
3. Goeldner Ch. R., Brent Richie J. R. Tourism: Principles, Practices, Philosophies 12th Edition. – New York : John Wiley & Sons, Inc., 2011. 544 p.
4. Williams S. Tourism Geography: A new synthesis. London: Routledge 2009. – 309 p.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ

А. А. Мороз, спеціальність Туризм, студент групи Т м-61
О. О. Тараненко, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу – науковий керівник
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Туристські дестинації є одними із найважливіших складових у туристичній системі. Стан та використання ресурсів туристичної дестинації знаходиться в тісному взаємозв'язку з її